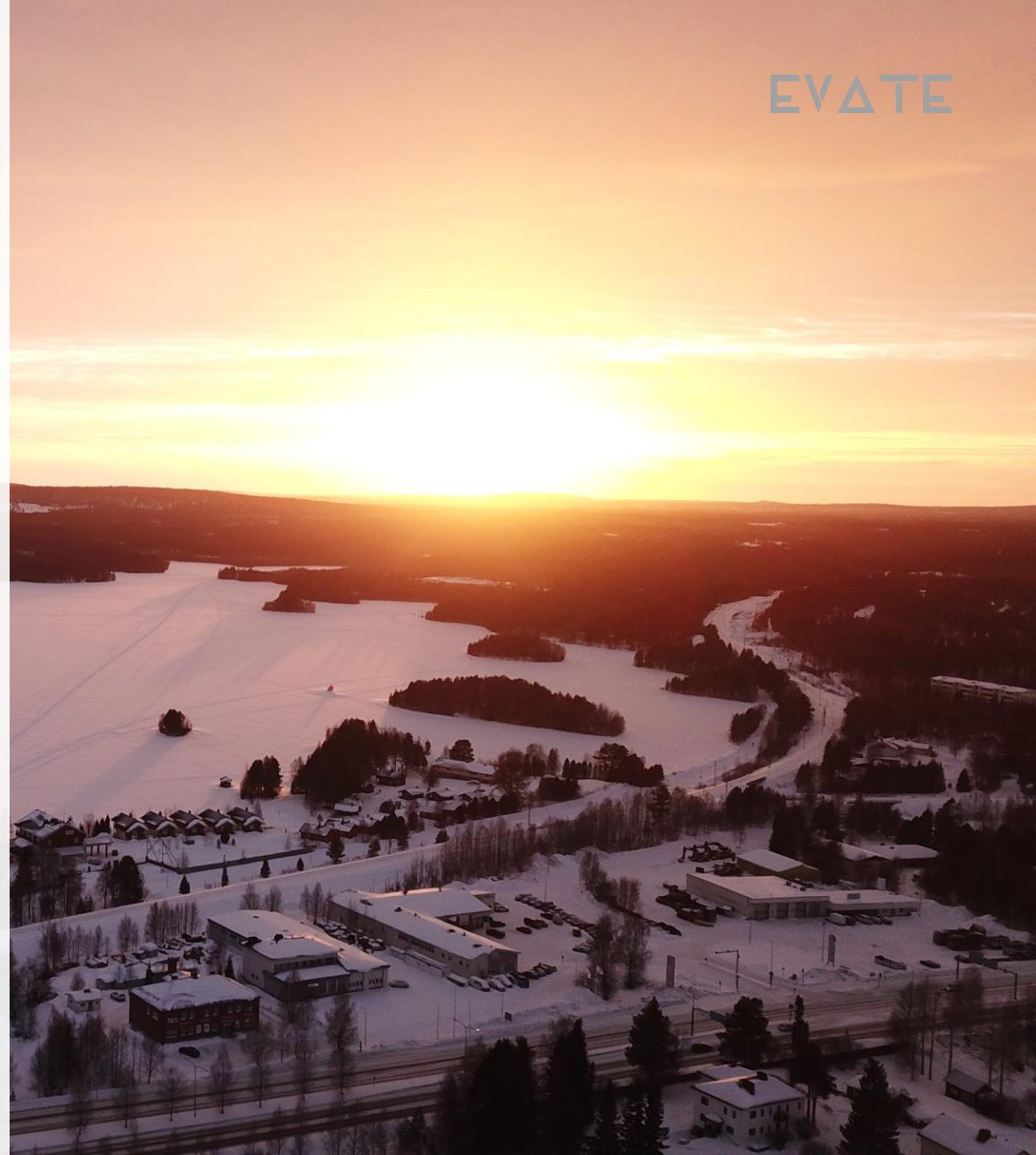

Ilmastokyselyn tulokset

Osana kaupungin ilmastotyötä alueen asukkaille ja yrityksille teetettiin ilmastokysely helmikuussa 2023. Kyselyn tuloksia löydät seuraavilta sivuilta. Vastauksia hyödynnetään ilmastosuunnitelman laatimisessa, ja suunnitelma valmistuu kevään 2023 aikana.

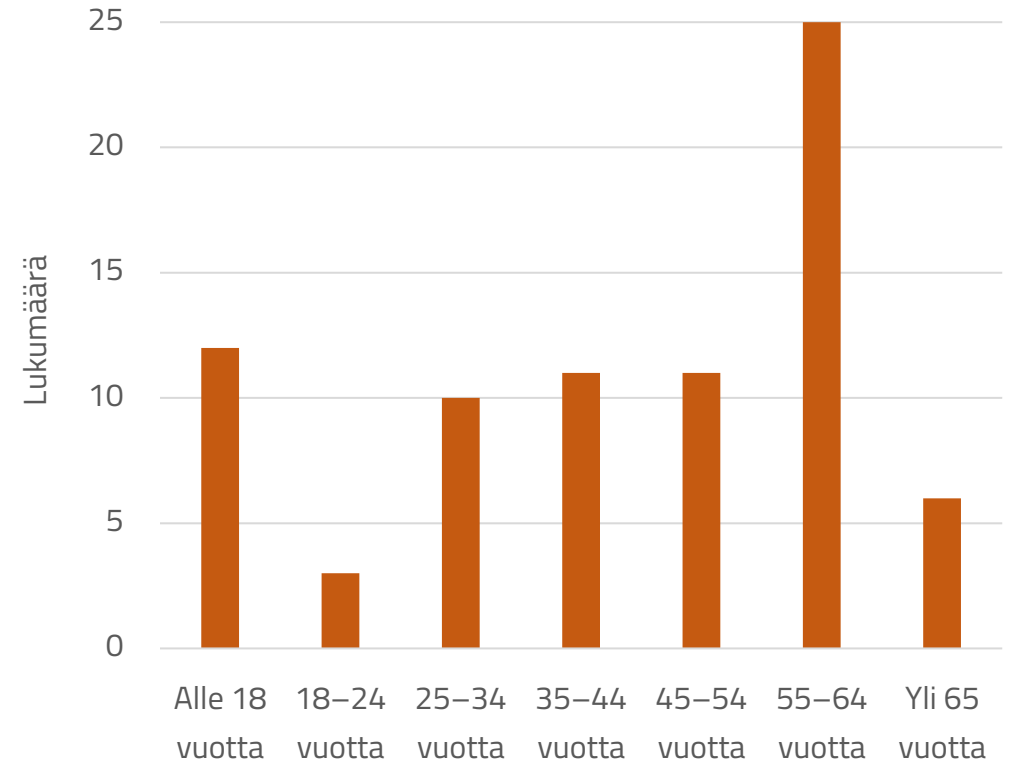

Taustatiedot

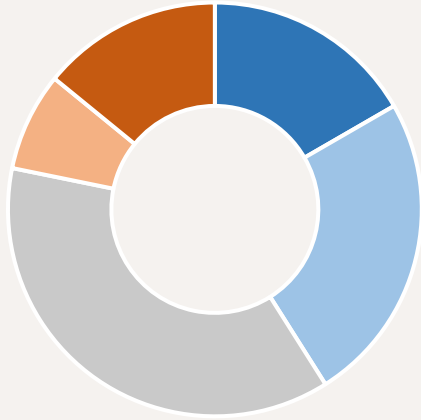
Vastaajia yhteensä 78, joista

- Asukkaita: 75
- Vapaa-ajan asujia: 3
- Yrittäjiä: 5
- Kunnanvaltuutettuja: 3
- Kunnan viranhaltijoita tai työntekijöitä: 29

Vastaajien ikä

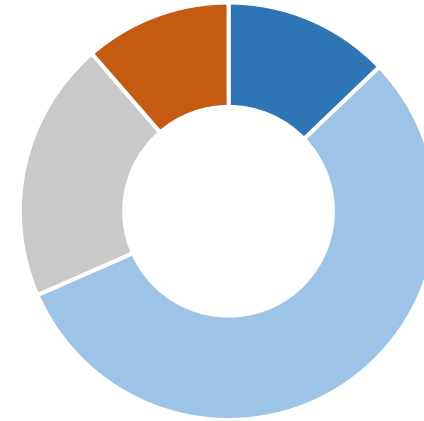

Kuinka huolissaan olet alueen luonnontilasta ja sen tulevaisuudesta?

- Erittäin paljon
- Paljon
- Jonkin verran
- Vähän
- En lainkaan huolissaan

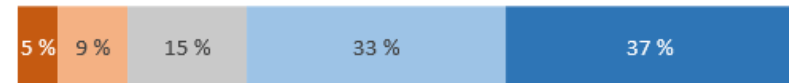
Mitä mieltä olet kuntasi päästövähennystavoitteesta?

- Tavoitteen tulisi olla vieläkin kunnianhimoisempi
- Tavoite on hyvä
- En osaa sanoa
- Tavoitteen asettamista tulisi harkita uudestaan, miten?

Miten tärkeänä pidät seuraavien osa-alueiden kehittämistä kunnassasi?

Uusiutuvan energian tuotanto ja energiatehokkuus

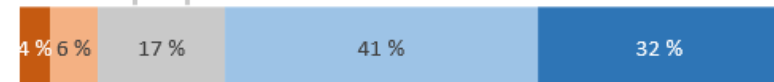
Joukkoliikenne ja liikenneratkaisut

Luonnon monimuotoisuus ja hiilinielut

Kestävä ruokajärjestelmä

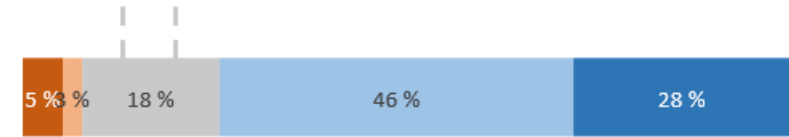

Kiertotalous ja jätehuolto

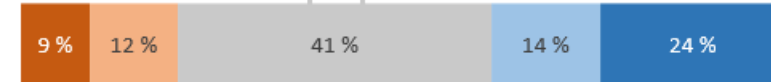

Miten tärkeänä pidät seuraavia toimenpiteitä uusiutuvan energian lisäämiseksi sekä energiatehokkuuden parantamiseksi?

Neuvotaan alueen asukkaita ja yrityksiä energia-asioissa

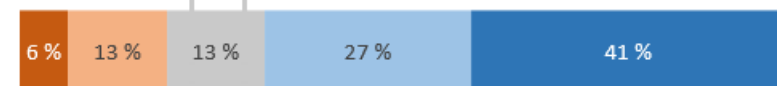
Lisätään tuulivoimatuotantoa kunnan alueella

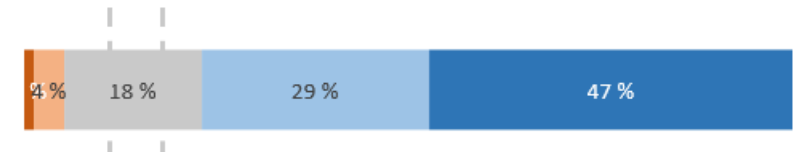
Hyödynnetään aurinkoenergiaa julkisissa palvelurakennuksissa

Vaihdetaan kiinteistöjen öljylämmitykset vähäpäästöisempiin vaihtoehtoihin ja kannustetaan myös kuntalaisia tähän

Toteutetaan kunnan omistamissa rakennuksissa kannattavia energiatehokkuustoimenpiteitä, kuten valaisinten vaihtoja, lisäeristyksiä sekä lämmöntalteenottoa

Miten tärkeänä pidät seuraavia, alueen joukkoliikennettä, liikennesatkaisuja sekä työmatkaliikkumista parantavia toimenpiteitä?

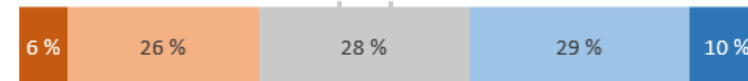
Edistetään kävelyä ja pyöräilyä, mm. investoimalla kevyen liikenteen väyliin ja tukemalla työmatkapyöräilyä

Edistetään toimivaa joukkoliikennettä sekä taajamien välillä että pidemmällä matkoilla

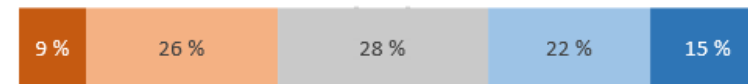
Lisätään sähkö- ja kaasuajoneuvojen lataus- ja tankkausmahdollisuuksia

Kokeillaan erilaisia etätyömalleja, esimerkiksi yhteisöllistä etätyöpistettä alueen asukkaille ja matkailijoille

Kokeillaan yhteiskäyttöön tarkoitettuja kulkuvälineitä työmatka- ja vapaa-ajan liikkumiseen

Kuinka tärkeänä pidät seuraavia luonnon monimuotoisuutta edistäviä toimia?

Suojellaan arvokkaat luonnonympäristöt rajauspäätoksin, vaikkei lainsäädännöllistä perustetta suojeluun löytyisikään

Suojellaan kunnan alueen metsiä, jotka toimivat hiilinieluna

Istutetaan julkisille viheralueille pölyttäjiä houkuttelevia kasveja

Kunnostetaan, ennallistetaan ja hoidetaan vesistöjä yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa

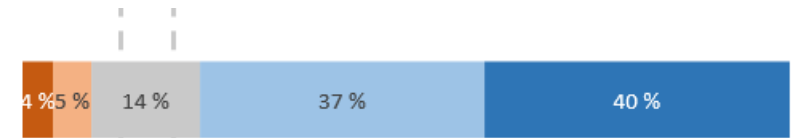

Jos luonnon monimuotoisuus heikentyy alueella merkittävästi, esimerkiksi rakentamisen vuoksi, parannetaan luonnon monimuotoisuutta jossain toisaalla (ekologinen kompensaatio)

Miten tärkeänä pidät seuraavia kestävään ruokajärjestelmään liittyviä toimia?

Tehdään aktiivista työtä ruokahävikin vähentämiseksi ruokapalveluissa, seurataan ja tiedotetaan biojätteen määristä sekä suunnitellaan ruokalistoja niin, että jätteen määrää saadaan pienennettyä

Edistetään ruokapalveluiden hankinnoissa lähi-, kala- ja kasvisruokaa

Lisätään tietoisuutta koko ruokaketjun merkityksestä ilmastonmuutoksen näkökulmasta

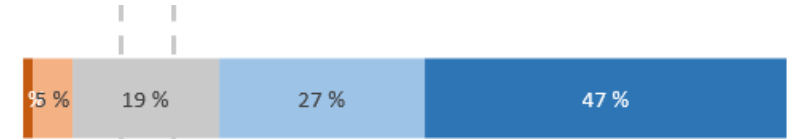
Lisätään alueellista yhteistyötä maatalouden päästöjen vähentämiseksi ja jaetaan tietoa esimerkiksi ilmastokestävistä viljelytavoista

Kuinka tärkeänä pidät seuraavia kiertotaloutta edistäviä toimenpiteitä?

Kehitetään jätehuoltoa julkisissa tiloissa lisäämällä keräysastioiden määriä ja ohjeistetaan käyttäjiä kierrättämään

Tehostetaan materiaalien kierrätystä tiedottamalla ekopisteistä sekä aluekeräysastioita ja kehitetään niitä yhteistyössä alueellisten toimijoiden kanssa

Luodaan mahdollisuudet välineiden, työkalujen ja tilojen yhteiskäytölle, jolloin yksittäisen kuluttajan ei tarvitse hankkia kaikkea omaksi

Edistetään uusiomateriaalien käyttöä ja tiedotetaan mahdollisuuksista myös alueen yrittäjiä

Mistä haluaisit saada tietoa kunnan ympäristö- ja ilmastotyöstä?

■ Kunnan nettisivuilta

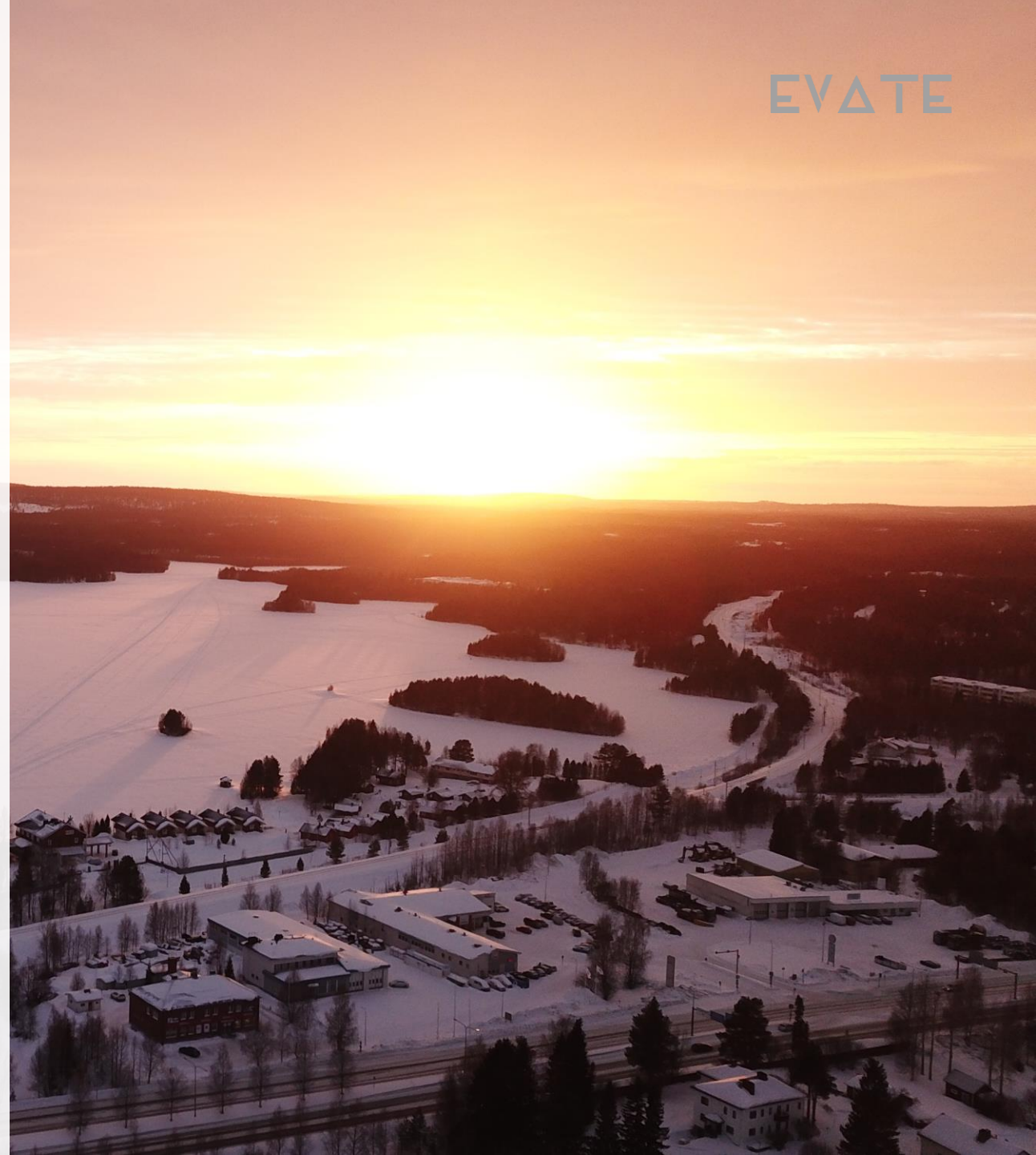
■ Sosiaalisesta mediasta, kuten Facebookista tai Instagramista

■ Paikallislehdestä

Ilmastokyselyn tulokset

- Avoimet kysymykset

Jos tavoitteen asettamista tulisi harkita mielestäsi uudestaan, niin miten?

Unohtaa koko juttu. Ei ilmastotavoitteille. Kyllä ympäristöystävällisyydelle.

Poistaa tavoite kokonaan.

Poistaa koko tavoite

Mietin, onko tavoite realistinen? Mietin, onko kaupungilla resursseja tähän, kun väki vähenee ja vanhenee.

Mielestäni ilmastotavoitteet ovat ylimitoitettuja, eikä yksittäisen kunnan tai kaupungin ole tarpeen vain imagosyistä tavoitella niitä. Varsinkaan siinä mielessä, jos se tarkoittaa sitä, että asukkaiden normaalia elämää hankaloitetaan erilaisilla säännöksillä ja muutoinkin niukalla budjetilla toimeentulevien ihmisten rahanmeno lisääntyy. Sinänsä esimerkiksi energiatehokkaiden sähköntuotantoratkaisujen suosiminen on ehdottomasti kannatettavaa (aurinkoenergia, tuulivoimatuotanto).

Kemijärvi eikä edes Suomi voi yksin pelastaa maailmaa lämpenemästä ja täälläkin pitää pystyä asumaan ja elämään

Järjetön tavoite!

ilmastotoimet ovat ylimitoitettuja. Kaupungin ei ole syytä lisätä kaupunkilaisten menoja ja haitata toimilla asukkaiden elämää. Ihmisillä on jo muutenkin kasvavien energian hintojen takia tiukkaa ilman että elää kurjistetaan imagosyistä.

Ehdota halutessasi omaa energiatehokkuuteen ja uusiutuvaan energiaan liittyvää toimenpidettä (vastaukset 1/2)

Ylipäättänsä energiankulutusta tulee vähentää. Tutkimusten mukaan energiatehokkuus voi jopa johtaa energian käytön lisäämiseen. Vaikka käyttäisimme aurinko- tai tuulienergiaa, niin nekin aiheuttavat päästöjä ja niiden toimintaan tarvitaan materiaa luonnosta ja haitallista ja jopa epäeettistä kaivostoimintaa. Lisäksi kaikki materia pitäisi käytön lopussa saada kierrätettyä. Eli, energiaa tarvitaan vähemmän, kun sitä kulutetaan vähemmän. Pitää kannustaa uusiin käytänteisiin, jotka eivät kuluta samalla tavalla energiaa. Jo tänä talvena opittu lämpötilojen lasku on yksi näistä. Lämmitysenergianhan on se suurin päästölähde asumisessa ja rakennuksissa. Energiaa kuitenkin kuluu enemmän, mitä isommassa asunnossa asuu. Rakennuksia tulisi lisäksi tiivistää ja eristää. Lämmintä vettä tulisi käyttää vähemmän. Eli harvemmin ja lyhyemmin suihkuja. Pesukoneita tulisi käyttää vähemmän ja niissä ekopesuohjelmia. Led-valoihin siirtyminen on yksi teko, mutt loppuen lopuksi aika tehoton kokonaiskulutuksen kannalta.

Vihreän energian tuotanto

Turhat katuvalot pois ja ajoitukset käytetyissä kuntoon.

maalämpöä kuntakeskuksessa ja kunnan omistamissa rakennuksissa käyttöön, Muljunaavalla tuulivoimaloita ja aurinkokennokenttä

Lämmön laskeminen ja valaistuksen turhan käytön vähentäminen julkisissa tiloissa, kaupungin virastoissa yms. esim iltaisin palaa valoja paikoissa joissa ei ole ketään. Katuvalojen sammutus varsinkin syrjäkylillä viimeistään klo 22. Samoin valaistut ladut yms ulkourheilupaikat, turha pitää valoja klo 21 jälkeen. v

Kunnan tulisi omistaa omia tuulivoimaloita, joiden tuottamaa energiaa voitaisiin käyttää kaukolämmön tuotannossa ja kunnan kiinteistöjen energiankulutuksessa. Vanhoja öljylämmitysjärjestelmiä ei kannata poistaa, vaan niiden rinnalle tulisi lisätä nykyaikainen energiajärjestelmä. Tämä mahdollistaisi öljyn käytön vain kovilla pakkasjaksoilla, jolloin ilma-lämpöpumput eivät toimi ja lämmön tarve on suurin. Vanha öljylämmitys järjestelmä yleensä mahdollistaa myös puun polton pientaloissa.

Kunnan omistamissa kiinteistöissä(esim. yrityksille vuokratut kiinteistöt, liikuntapaikat yms.) valaistus vaihdetaan led valaistukseen mahdollisimman nopeasti.

Ehdota halutessasi omaa energiatehokkuuteen ja uusiutuvaan energiaan liittyvää toimenpidettä (vastaukset 2/2)

Kemijärven kaupungin autot jatkossa sähköautoiksi.

Jos kunta näyttää esimerkkiä energiatehokkuuden parantamisessa, voi se kannustaa joitakin asukkaita samaan.

Heralammen yritystalossa tosi paljon vaihdettavia vanhoja loisteputkivalaisimia ja samaa koskee liikuntahallia. Molempiin rakennuksiin olisi hyvä vaihtaa led-valaisimet. Ehkä kallis investointi, mutta pitkässä juoksussa maksaa itsensä takaisin.

Ei tule mitään erityistä mieleen, mutta voin suositella, että ottakaa mallia esim. Lahden ja Oulun toiminnasta ja huomioikaa meidän pitkä, kylmä ja luminen talvi energiatehokkuusasioissa. Paikallisten olosuhteiden huomioiminen ilmastotoimenpiteissä on kaiken a ja o.

Ei ole tarvetta näissä Suomessa

Edistetään tuulivoima hankkeita niin paljon kuin on mahdollista.

Biokaasulaitoksen rakentaminen? Olisi mahdollista hyödyntää syntyviä jätevesilietteitä ja aloittaa biojätteen kerääminen. Olisi mahdollista kerätä myös lähikunnista.

Aurinkoenergiaratkaisuja kannattaa harkita ehdottomasti siinä tapauksessa, että ne lasketaan kokonaisuutena kannattaviksi (hankintakustannukset versus saatava hyöty esim. kesällä ylituotannon vuoksi sähkön myynti verkkoon). Tuulivoimatuotannon suosiminen siten, että kaupunki ei omassa päätöksenteossaan jarruta kohtuuttomasti, mikäli yritykset ovat valmiita investoimaan alueen tuulivoimatuotantoon.

Aurinkoenergian laajamittainen hyödyntäminen (aurinkoenergiapuisto Patokankaalle)

Ajetaan yhteisvoimin biojätettä hyödyntävää kaasutuotantoa/bioreaktoria esim. Sodankylään ja Rovaniemelle.

<Taloudellinen tuki tai niiden esittely hiilineutraalimpaan energiaan siirryttäessä

Voit ehdottaa omaa joukkoliikenteeseen tai liikenne-eratkaisuihin liittyvää toimenpidettä (vastaukset 1/2)

Yleensäkin tulisi parantaa liikenneyhteyksiä, koska ne ovat erittäin huonot tänne suuntaan. Ei riitä, että tänne pääsee kerran päivässä junalla ja pari kertaa päivässä linja-autolla Rovaniemelle. Tulisi panostaa yhteyksiin Pyhätunturin, Sallatunturin ja Rukan laskettelukeskuksiin sekä Rovaniemelle (Etelän suuntaan). Tehkää yhteistyötä joukkoliikenteen kehittämisessä Sallan, Savukosken, Pelkosenniemen, Posion ja Rovaniemen kanssa. Yksin ei tarvitse ja pidä pärjätä. Yksin menemisen asenne tulisi muuttaa Kemijärvellä ja Kemijärven tulisi tehdä tiiviimmin yhteistyötä muiden kuntien kanssa, jotta kehitystä tapahtuisi.

Toimiva bussiyhteys lentokentälle

Talvisin voisi liikkua pyörällä, jos tiet olisi aamulla aurattu.

Talvi kunnossapito, kevyenliikenteen väylillä, jotta

Sähköpotkulauta

Liikkuvat yhteispalvelupisteet, joissa on mm. Kelan, postin ja terveydenhuollon palveluita

Kuntien pitäisi vuokrata kk/maksulla sähköpyöriä, -skootterita, -autoja sekä mahdollistaa täyden akun vaihdon keskeisellä paikalla kunnassa(pyörät). Huolto ja mahdollisuus vaihtaa tarpeenmukaiseen ajoneuvoon, sisältyisi kk maksuun. Itä-lapin kunnat on liian harvaan asuttuja, niin yrittäjä vetoisesti muutos sähköiseen liikenteeseen tapahtuu hitaasti.

Koulukuljetuksien järjestelyjä varten on kehitetty ohjelmia, joilla saadaan vähennettyä turhaa taksien ajoa ym tehokkuutta arkeen, esim työmäärä muutoksien ilmoitteluun vähenee selvästi.

Voit ehdottaa omaa joukkoliikenteeseen tai liikenne-eratkaisuihin liittyvää toimenpidettä (vastaukset 2/2)

Kimppakyytejä

Kemijärvellä pitäisi talvella olla paljon parempi kunnossapitoaste kevyenliikenteen väylillä keskusta-alueella. Lisäisi pyöräilyä, kävelyä ja potkuttelua.

Kannustusraha työmatkapyöräilyyn

Julkinen liikenne! Kaikkien ei tarvitsisi omistaa autoa, jos busseja liikkuisi. Kaupungissa ei myöskään uskalla ajaa pyörällä, jos sitä joutuu tehdä autotien reunassa. Teitä tulisi leventää ja niiden reunoille lisätä pyörätiet.

Joukkoliikenteen kehittäminen näin vähäisellä asukasmäärällä on erittäin haastavaa. Toki esim. erilaiset asiointikyydit ja niiden kehittäminen voisi tuoda kuntalaisten elämään helpotusta.

Jonkinlainen taajamajunavuoro Kemijärven ja Rovaniemen välille olisi hyvä.

Erilaisia kampanjoita tai teemaviikkoja esim. työmatkapyöräilyyn kannustamiseksi.

Bussilinjojen reformaatio

Ehdota omaa luonnon monimuotoisuuteen liittyvää toimenpidettä:

Voisi istuttaa esim. puun jokaiselle kuntalaisille ja sen jälkeen aina joka vuosi syntyneille ja paikkakunnalle muuttaneille uusille kuntalaisille.

Uskotaan tieteellisiä tutkimuksia (esim Oulun yliopisto) joissa todetaan avohakkuiden ja ojitusten lisäävän hiilidioksidipäästöjä ja vähentävän hiilinieluja merkittävästi. Toimitaan tämän tiedon valossa hiilinieluja ja monimuotoisuutta vaalien ja kasvattaen.

Risukot pois ja energiapuuksi.

Mielestäni kansallispuistojen alueelle keskittyvä metsiensuojelu on riittävää. Hyvin hoidetut metsät ovat parhaita hiilinieluja. Tarkoittaen oikea-aikaisia harvennushakkuita ja päätehakkuita. Ns. luonnontilaan jätetty metsä on usein pohjoisessa ns. räseikkö, puusto ei kasva kunnolla ja näin ollen ei sido niin paljoa hiiltä kuin hyvin hoidettu talousmetsä.

Metsiä kaadetaan aivan liikaa. Ne ovat elinehtomme kuten myös muu luonto. Ei ole mitään järkeä kehittää mitään muutakaan yhteiskunnan tai kaupungin osaa, jos ensiksi edistä luonnon monimuotoisuutta ja ilmastonmuutoksen hidastamista. Lisää puustoa ja kasvillisuutta keskustaankin. Nurmikot ovat ihan älyttömiä, ne ovat kuolleita kenttiä. Nurmikot tulisi antaa kasvaa niityiksi.

Lisätään puun käyttöä asuin- ja yritysrakentamisessa. Puuta ei kannata kaataa selluteollisuuteen tai polttopuiksi joskin polttopuuna puusta saa parhaimman kuutiohinnan..

Kemijärven säännöstelykorkeuden oleellinen pienentäminen

Hulevedet tulisi ottaa huomioon kaupunkisuunnittelussa jo kaavoituksesta lähtien ja hulevesien hallinnan edistämiseksi tulisi tehdä konkreettisia toimenpiteitä. Se edistäisi luonnon monimuotoisuutta. Hulevedet eivät ole välttämättä puhtaita ja voivat kuormittaa vesistöjä. Myös lumet ovat sulaessaan hulevettä ja tämä tulisi ottaa huomioon alueiden hulevesien hallinnassa ja lumenkaatopaikalla.

Hakkuiden vähentäminen.

Estää kaivosten tulo alueelle. Estää laajat hakkuut.

Ei laiteta mitään koulukontteja tuonne Kemijärven keskustan ainoalle puistoalueelle.

Avohakkuut vähemmäksi

Ehdota omaa kestävään ruokajärjestelmään liittyvää toimenpidettä:

Yhteistyö alueen yritysten kanssa, tuetaan esimerkiksi lounasravintoloiden ylijäämäruoan käyttöä järkevästi.

Tuetaan paikallista ruokatuotantoa ja lemmikkieläinruokatuotantoa (mm. kalajäte ja teurasjäte lemmikkieläinruokatuotteiksi).

Suositaan paikallista tuotantoa ja kasvispainotteisempaa ruokaa.

Päästöt ovat liian pienet, että niihin pitäisi käyttää rahaa

Paikallisen elintarviketuotannon voimakas tukeminen

Neuvonta, valistus ja kasvatus esim. kouluissa. Teemaviikkoja, joilla lisätään tietoa ja ymmärrystä ruokaan, sen tuottamiseen ja vaikutukseen luontoon.

Lähiiruokapäiviä laitoksiin ja kouluihin.

Lähiiruokaa pitäisi enemmän suosia, varsinkin kouluissa, laitoksissa yms

lähiiruoka myyntiä

Lähiiruoka kunniaan.

Koulun hävikkiruoan jakaminen tarvitsijoille ilmaiseksi tai pienellä korvauksella esim. ikääntyneille.

Kehitetään ylijäämäruoan alemyyntiä ja kauppojen kiertämättömän elintarvikkeen alemyyntiä.

Esim. ResQ Club -sovelluksen käyttöönotto alueen yrityksissä

Alueen yrittäjiä tulisi kannustaa toimintaan myös. Kemijärven ravintoloissa/ruokaloissa on hyvin huonosti tarjolla kasvisruokaa. Samoin ruokakaupoissa tulisi yrittää vähentää lihatuotteiden ostamista ja suosia kasvisvaihtoehtoja.

Ehdota halutessasi omaa kiertotalouteen tai jätehuoltoon liittyvää toimenpidettä:

Riittävästi ekopisteitä ja lajittelu helpoksi.

Ollaan mukana kumppaneina tutkimushankkeissa, jotka koskevat kiertotaloutta

Moni kirjasto on laajentanut lainaustoimintaa myös työkaluihin, kodinkoneisiin, harrastusvälineisiin jne. Olisiko mahdollista myös Kemijärvellä?
Biojätteen keräys ja hyötykäyttö myös taloyhtiöissä!

Lapsille tulisi opettaa kiertotalouteen liittyviä asioita jo peruskoulun alaluokilta lähtien. En tiedä, ovatko tällaiset osa nykypäivän opetusta, mutta itse olisin kaivannut nuorena kemijärveläisenä tällaista. Kiertotalouteenhan liittyy muukin kuin kotitalousjäte, esim.rakennusjäte (ja sen uudelleen hyödyntäminen) ja lapsia varmasti kiinnostaa tällaiset asiat.

Koululle oma kartongin keräyspiste ja oppilaiden työpanosta keittiön kartonkien lajitteluun ja keräyspisteeseen viemiseen esim. TET-viikoilla.

Kierrättäjät hyötyisivät rahallisesti kierrättämisestä. Esim. Kompostointi vähentäisi maksua. Tähän vaatimuksena olisi osoittaa omistavansa komposti.

Kampanjoita esim. biojätteen keräämisen tärkeydestä. Mahdollisesti tukea, jos talous hankkii kompostorin?

Jätekeräykset ovat hyvä keino saada myös kylien asukkaille ja vanhoille maataloille kertynyttä romua kierrätettyä.

jätehuolto pisteet siistimmäksi ja toimivammaksi,tyhjennyskerrat tiheämmäksi ainakin joissakin pisteissä varsinkin kesällä

ecokierros voitaisiin toteuttaa 2x/vuosi

Vapaa sana! Vastaukset (1/3)

Tärkeää olisi huomioita kokonaisvaltaisesti ilmastoasiat. Paikalliset olosuhteet, väestön ikärakenne jne. Olisi tärkeää saada tänne nuoria veronmaksajia, jotta ilmastoasioitakin saataisiin vietyä eteenpäin. Kuitenkin tässäkin asiassa raha on ratkaiseva tekijä. Puheita voi olla, mutta ilman rahaa ei voida tehdä konkreettisia toimenpiteitä päästöjen vähentämiseksi. Pitäisi panostaa tulevaisuuteen eli houkutella tänne nuoria ja lapsiperheitä. Paras slogan on puhdas ja turvallinen ympäristö. Paras ilmastoteko on pitää kaikki infrastruktuuri, julkiset rakennukset, yleiset alueet hyvässä kunnossa, jotta kaupunki kiinnostaisi ihmisiä paluumuuttamaan tänne ja ostamaan täältä mökki tai kakkosasunto joko etätyöhön, vapaa-aikaan tai eläkepäiville. Ilman toimivia palveluita, rakennuksia ja infraa kaupunki ei houkuttele ihmisiä. Sen verran miinusta pitää antaa, että tätä kyselyä on mainostettu erittäin vähän yhtään missään. Tästä olisi pitänyt olla useampi kunnon mainos paikallislehdessä sekä kaupungin somesivuilla, kuten Facebookissa ja Instagramissa ja Kemijärven suosituissa Facebook-ryhmissä, kuten Puskaradio Kemijärvessä. Kiitos, jos tulette tekemään konkreettisia toimenpiteitä pelkän puheen sijaan ja tsemppiä projektiin! :)

Tällainen hanke ja kysely on tosi hieno! Toivottavasti saadaan asioita reippaasti eteenpäin ja ihmisiä ajattelemaan asioita kestävämmällä tavalla ja toimimaan sen mukaan.

Tyhmää lähteä kunnan rahoja haaskaamaan tällaiseen joutavaan kun sillä eikä koko suomen päästöillä ole mitään merkitystä maailman mittakaavassa.

Raha voi käyttää parempaan

Päiväkodeissa, kouluissa, sairaaloissa, hoitolaitoksissa yms. valot ja tietokoneet kiinni kun niitä ei käytetä. Ruokahävikin jako kunnan keittiöiltä ilmaiseksi tarvitseville.

Panostetaan näihin asioihin jo lasten ja nuorten kanssa, opetetaan ekologiset ja kestävän kehityksen toimintamallin ja ollaan esimerkkinä.

Ottakaa huomioon, että luonto on kaiken elämän perusta. Mitään ei ole ilman sitä, joten kaikissa päätöksissä ja valinnoissa ykkösasia tulisi olla se, että millainen vaikutus sillä on luontoon ja ilmastoon. Samoin nyt tulee jo varautua ilmastonmuutokseen. Ilmasto lämpenee ja sateet lisääntyvät. Tarvitaan viheralueita viilentämään kaupunkia, mutta samoin imemään kaiken veden, jota taivaalta sataa.

Vapaa sana! Vastaukset (2/3)

Oikeaa tasapuolista ja tutkittua tietoa asioista. Nyt on vaara, että tieto värityy tietyistä ideologeista käsin.

Nuoret tarvitsevat ohjausta ja kannustusta asioiden omaksumiseen. Nuoret osallistettava tähän tärkeään aiheeseen. Vanhemmat ihmiset tarvitsevat ohjeistusta ja sääntöjä, jopa sanktioita, asioiden toteuttamiseen.

Ns. maalaisjärjellisten keinojen käyttö kunniaan! Pohjoisen ihmisillä on sitä vielä jäljellä, osataan esimerkiksi hankkia ruokaa luonnosta (metsästys, kalastus, marjastus). Energiantuotannon järjeistäminen ja kustannustehokkaat uusiutuvan energian tuotantomuodot ovat kannattavia. Mielestäni kannattaa kuunnella aina niitä asiantuntijoita, joiden tietous ei perustu ainoastaan oman agendan ja ideologian ajamiseen. Esim. energiantuotannossa kuunnellaan sen alan asiantuntijoita, metsän hoitoasioissa kuunnellaan koulutettuja metsäasiantuntijoita eikä ympäristöaktivisteja. Päätöksentekoon toivoisin enemmän yhteisymmärrystä, me-henkeä riitelyn ja yksisilmäisen oman edun tavoittelun sijaan. Enemmän ajattelua, että asiat riitelevät, eivät ihmiset. Päätöksentekijät on valittu demokraattisesti ja he sitoutuvat ehdokkaaksi asettuessaan siihen, että pystyvät tulemaan toimeen erilaisten ihmisten kanssa siitä huolimatta, että ollaan eri mieltä asioista. Toivon päättäjiltä myös ketteryyttä niiltä osin, kun esim. yritykset ovat valmiita sitoutumaan erilaisiin säästöratkaisuihin, jotta sinänsä hyväksi havaitut hankkeet eivät vesity sen vuoksi, että päätöksenteko kangertele.

Muistettava myös huoltovarmuus eli kun vaihdetaan kiinteistöjen öljylämmitykset vähäpäästöisempiin vaihtoehtoihin, niin ei pidä poistaa öljylämmitysvaihtoehtoa kiinteistöstä vaan jätetään siihen ketterä muuntomahdollisuus. Voi tulla tilanteita, jolloin öljy- tai puulämmitys on otettava käyttöön. (Kunnan) kiinteistöjen energiatehokkuustoimenpiteissä (valaisinten vaihdot, lisäeristys sekä lämmöntalteenotto) on vaarana se, että tehdään rakennus- ja käyttövirheitä, jotka mädättävät/pilaavat rakennuksen. Tämä kustannustekijä jää usein huomiotta kun uusia energiatekniikoita mm. lisäeristystä ja ilmanvaihtoja otetaan käyttöön. Pitää aina muistaa elinkaarikustannukset myös päästöjen osalta ja tekniikoihin liittyvät riskit. Esimerkiksi uusi ilmanvaihtojärjestelmä voi säästää sähköenergiaa, mutta virheellisesti käytettynä tai asennettuna voi laite rikkoontua/huoltotarve kasvaa (mikä puolestaan lisää päästöjä) ja ratkaisu voi pilata rakennuksen (mikä sekkin lisää päästöjä kun uutta joudutaan rakentamaan).

Monipuolinen energian tuotanto perustuen paikallisiin resursseihin: tuuli, aurinko, biomassa. Mahdollisuus vedyn tuottamiseen. Hukkalämmön hyödyntäminen elintarviketuotannossa. Paikkana Patokangas.

Vapaa sana! Vastaukset (3/3)

Kuntien ja kaupunkien tehtävä on pitää välttämättömät perusasiat kunnossa eikä lisätä verotusta yhtään enempää ainakaan minkään viherpesuasioiden muodossa. Maailman mittakaavassa jonkun Kemijärven toimilla ole himpunkaan verran merkitystä. Nyt laittakaa valoja päälle siellä ja ottakaa järki käteen. Tuulipuistojen kaavoistusta ja luvitusta pitää edistää koska tuulivoima tuo tuloja maanomistajalle ja verotuloja Kaupungille.

Kunta on osallistunut jo vuosia ilmasto ystävällisen sähköntuotantoon kun kokkosen voimalaitos on rakennettu. Minun mielestäni ei enää tarvitse enää uhrata maata ja maisemia tuulivoimaloille. Kemijoki Oy voisi suorittaa rästiin jääneet metsänhoitotyöt kunnan alueella vastineena voimalaitoksesta ja sitä kautta kunnalle rakentuisi yhtenäisiä isoja hiilinieluja sitomaan hiiltä.

Kierrätyksen edistämien, kestävän kehityksen metsän/luonnon hoitoa. Säännöllistä tiedotusta kierrätyksestä. Lähiruuan suosimista. Pyöräilyn ja kävelyn kannustamista.

Kemijärven kauniista ja puhtaasta luonnosta ja vesistöistä on pidettävä huolta, opittava arvostamaan.

Kaupunki kuvan siistiminen ja ränsistyneiden rakennusten purkaminen on myös ympäristö teko.ympäristö

Hyvä, kun asia vihdoinkin huomiodaan myös kuntalaisten tasolla. Osassa perheistä kierrättäminen on edelleen lapsen kengissä ja tässä pitäisi tapahtua asennemuutos, jote tuettaisiin kunnan toimin.

Hyvä kysely!!! Valtion ja kuntien olisi otettava isompaa roolia sähköisessä liikenteessä. Yleensä julkisen liikenteen käyttäjällä, ei ole varaa ostaa sähkökulkuneuvoa.

Hyvä kysely ja hienoa, että annetaan mahdollisuus ilmaista mielipide. Toivottavasti poikii tekoja puheiden lisäksi.

hyviä ja ajankohtaisia kysymyksiä.

Eläminen täällä Lapissa täytyy olla mahdollista myös paikallisille eikä ainoastaan matkailijoille. Työtä ja toimeentuloa täytyy olla, ei koko lappia voi suojella.

Arktinen alue lämpenee ehkä itseasiassa 4 kertaa nopeammin kuin muu maapallo keskimäärin :(